

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/117/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820202357
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5820202357.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu, sudcov - JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcov: 1/ C. W., nar. X.X.XXXX, bytom W. XXX, 2/ E. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, 3/ N. H., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XXX, 4/ P. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX/XX, všetci žalobcovia v zastúpení právne - AK JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o., Záhradnícka 51, Bratislava, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. VIG, IČO: 00 585 441, Štefanovičova 4, Bratislava, v zastúpení právne - JUDr. Baltazár Mucska, advokát so sídlom Q. XX, W., o ochranu osobnosti, na základe odvolania žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 13C/13/2020 - 60 zo dňa 30.6.2021 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e v celom rozsahu rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcom 1/ až 4/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Námestovo ako súd prvej inštancie (ďalej aj okresný súd) odvolaním napadnutým rozsudkom zamietol žalobu (výrok I.) ktorou sa domáhali žalobcovia voči žalovanému zaplataenia sumy po 25.000 eur (každému z nich) titulom náhrady nemajetkovej ujmy. Žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1 až 4 nepriznal (výrok II.).

2. Vychádzajúc zo skutkových okolností ktoré vo veci vyšli najavo, následne pri právnom posúdení postupujúc podľa § 11, § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka vyhodnotil okresný súd žalobou uplatnený nárok žalobcov vo svojej podstate za nedôvodný, uviedol, že nemal preukázaný vznik nemajetkovej ujmy, ktorá vzhľadom na intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia vyžaduje relutárnu náhradu (tzn. náhradu v peniazoch).

3. Kvalifikoval za nespornú skutočnosť, že dňa XX.X.XXXX pri dopravnej nehode bola usmrtená vnučka žalobcov - O. H.. Zodpovedný za spôsobenie dopravnej nehody U. W. bol uznaný za vinného rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 6T/126/2020-454 zo dňa 11.2.2021, odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 42 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do Ústavu pre výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a bol mu uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo akéhokoľvek druhu na doživotie. V čase dopravnej nehody mal U. W. uzatvorené povinné zmluvné poistenie u žalovaného - Kooperatíva poisťovna a.s, tento poistný vzťah žalovaný nerozporoval. Námietku žalovaného o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie tvrdiac žalovaný, že nemajetková ujma nie je škodou na účely povinného zmluvného poistenia okresný súd neuznal, v riešenej otázke odkázal (viď konkrétnejšie v bode 21 rozhodnutia) na ustálenú rozhodovaciu prax vyšších súdnych

autorít (NS SR, Ústavného súdu SR) v sporoch obdobného charakteru ktorá už vyriešila, že škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a v spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná.

4. V dôvodoch rozhodnutia okresný súd podrobnejšie sa vyjadril k hmotnoprávnym kritériám žalovaného nároku z pohľadu ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a tiež ozrejmil podľa akých kritérií sa súdy riadia pri rozhodovaní o výške peňažného zadosťučinenia v obdobných sporoch. Nepochyboval o tom, že v dôsledku tvrdenej udalosti došlo k nenapraviteľnému zásahu do osobnostnej sféry žalobcov, kedy títo prišli o osobu im blízku a nepochyboval ani o tom, že žiadna suma dostatočne nevyjadruje spôsobenú ujmu s charakterom neodčiniteľnú, deštruujúcu rodinné vzťahy. Poznamenal tiež, že náhrada imateriálnej ujmy v peniazoch nie je náhradou za život, ale slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy. V súdnej veci výsledok vykonaného prieskumu svedčí podľa názoru súdu o tom, že intenzita zásahu do práva žalobcov na ochranu osobnosti neodôvodňuje im priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Bolo na žalobcoch aby preukázali intenzitu ich vzťahu k zomrelej vnučke a tiež preukázali, aké následky mala jej strata na ich životoch. Tieto skutočnosti žalobcovia popísali v žalobe veľmi stroho a k priblíženiu týchto vzťahov nedošlo ani na pojednávaní na ktorom boli žalobcovia 3 a 4 vypočutí. Okresný súd konštatoval, že ustanovenie § 13 OZ vymedzuje viaceré formy zadosťučinenia, pričom je potrebné zvoliť takú jeho formu, ktorá je primeraná vzhľadom na okolnosti každého jedného prípadu a postačujúca na sanáciu nemajetkovej ujmy vzniknutej neoprávneným zásahom a ktorá tak súčasne bude aj účinná. Pri určení výšky relatívnej satisfakcie musí byť zvážená prvotne satisfakčná funkcia priznávanej peňažnej sumy, ktorá má zaistiť zodpovedajúce vyváženie a zmiernenie nemajetkovej ujmy vzniknutej na osobnosti postihnutej fyzickej osoby.

5. Žalobcovia mali s vnučkou dobrý vzťah, pravidelne ich navštevovala, najviac času s nimi trávila v mladšom veku, neskôr už mala iné záujmy, napriek tomu sa s nimi vedela porozprávať napr. o škole. Žalobca 3 uviedol, že so smrťou vnučky sa ťažko vysporiadavali, chýba im, život však plynie ďalej. Žalobcovia v rade 3 a 4 nepoukázali vo svojich výpovediach na psychické problémy, ktoré by nepocítoval každý človek, ktorý by sa ocitol v ich situácii, ani nepriblížili depresívne a úzkostné stavy, na ktoré poukázali v žalobe a k uvedenému tvrdeniu neoznačili, nepredložili žiadne dôkazy (napr. správu od psychológa). So zosnulou vnučkou nežili v jednej domácnosti, ani na ňu neboli finančne prípadne iným spôsobom odkázaní. Aj podľa vekového rozdielu medzi žalobcami a zosnulou, ktorá v čase úmrtia mala 19 rokov a žalobca 1 necelých 80 rokov, žalobkyňa 2 mala 76 rokov, žalobca 3 mal 69 rokov a žalobkyňa 4 mala 64 rokov je zrejmé, že intenzita vzťahu medzi zosnulou a žalobcami nemohla byť u všetkých rovnaká, čo je pochopiteľné, keďže ľudia majú rôzne povahové vlastnosti a v zásade si lepšie rozumejú s tými, ktorí sú im vekovo bližšie. Žalovaná suma stanovená paušálne u všetkých žalobcov rovnako sa potom priechi účelu relatívnej náhrady. Žalobcovia 3 a 4 ani nevedeli určiť na základe akých skutočností ustálili výšku náhrady nemajetkovej ujmy práve sumou 25 000 eur pre každého z nich. Uvedené podľa súdu v danom prípade evokuje skôr získanie majetkového prospechu ako morálnej satisfakcie čo umocňuje i skutočnosť, že rodičia a súrodenci zosnulej rovnako podali žalobu, v rámci ktorej si uplatňujú náhradu nemajetkovej ujmy na Okresnom súde Bratislava I., pričom každý z nich žiada sumu 40.000 eur, ďalej i to, že žalobcovia neprejavili záujem o trestné konanie, v rámci ktorého bol U. W. odsúdený na trest odňatia slobody 42 mesiacov, teda ani neuvažovali nad inou ako finančnou satisfakciou.

6. Súd pripísal význam aj správaniu sa vodiča motorového vozidla, ktorý sa po dopravnej nehode ospravedlnil rodičom zosnulej a zaplatil náklady súvisiace s jej pohrebom, prejavil aj svoju ľútosť, uviedol, že skutok spôsobiť nechcel. Dokonca na pojednávaní sa ospravedlnil aj žalobcom 3 a 4 za spáchaný trestný čin a stratu ktorú im spôsobil. Obsahom znaleckého posudku č. 48/2020 zo dňa 25.2.2020 bolo preukázané spoluzavinenie vnučky žalobcov, ktorá bola v čase nehody pod vplyvom alkoholu v rozmedzí ľahkého až stredne ťažkého stupňa opitosti, avšak najmä, že v čase dopravnej nehody nebola pripútaná bezpečnostnými pásmi. Podľa znalcov pri danom type dopravnej nehody by pripútanie obete pravdepodobne zabránilo vzniku tak závažných poranení, ktoré viedli k jej smrti a v dôsledku dopravnej nehody by nenastali také fatálne následky. Aj z výpovede svedkyne Y. F. pred vyšetrovateľom dňa 7.8.2020 vyplynulo, že to bola práve zosnulá ktorá iniciovala, aby U. W. odviezol účastníkov dopravnej nehody z miesta, kde sa v tom čase nachádzali. Aj keby to tak nebolo, zosnulá bola osobou plne spôsobilou, pričom dobrovoľne nasadlo do auta, ktoré šoféroval U. W. bez toho, aby sa pripútala bezpečnostným pásmom.

7. Na základe súhrnu všetkých zistených skutočností okresný súd kvalifikoval samotné potrestanie vodiča, ktorý bol za usmrtenie vnučky žalobcov odsúdený na trest odňatia slobody 42 mesiacov a jeho ospravedlnenie sa žalobcom na pojednávaní, za dostatočné na dosiahnutie primeraného zadosťučinenia za zásah do práva na ochranu osobnosti. V súvislosti s vyjadreným názorom odkázal v odôvodnení rozsudku účastníkov na aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, krajských súdov dotýkajúcej sa priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, z ktorej pre súd bolo zrejmé, že žalobcami uplatnená suma 25 000 eur je vzhľadom na okolnosti prípadu vysoká.

8. O náhrade trov prvoinštančného konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 257 Civilného sporového poriadku. Vzhľadom dôvody osobitného zreteľa v okolnostiach súdnej veci, najmä, že nastal zásah do osobnostnej sféry žalobcov, ktorí ako starí rodičia prišli o vnučku pri dopravnej nehode zapríčinenej vodičom motorového vozidla v čase dopravnej nehody poisteného u žalovaného a za týchto okolností by nezodpovedalo spravodlivému usporiadaniu vzťahov (čl. 2 základných zásad CSP) keby žalobcovia hoc aj v spore neúspešní boli povinní zaplatiť trovy konania žalovanému, navyše žalobcovia sú i osobami vo vyššom veku.

9. Voči rozsudku sa v zákonnej lehote odvolali žalobcovia, domáhajú sa zmeny rozsudku v rámci nej žiadajú žalobe vyhovieť v celom rozsahu, alternatívne navrhujú jeho zrušenie s vrátením veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vytkajú súdu, že nevykonaním dokazovania výsluchom žalobcov 1 a 2 znemožnil im preukázať vzťah medzi nimi a vnučkou, vyjadriť sa k intenzite rodinných vzťahov - ako rozhodujúceho kritéria pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Tvrdia, že pre neúčast' na pojednávaní mali akceptovateľný dôvod, totiž si neželali byť konfrontovaní s vinníkom nehody. Boli postavení pred voľbu medzi zúčastnením sa výsluchu za cenu sekundárnej viktimizácie a psychického vypätia v dôsledku prítomnosti vinníka nehody, alebo vynechaním pojednávania ako sa neskôr ukázalo, za cenu zmarenej možnosti preukázania rodinného vzťahu. Súd svojím postupom znemožnil dosvedčiť intenzitu rodinného vzťahu (prvok kľúčový pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy) tým žalobcom, ktorí nedokážu psychicky ustáť konfrontáciu s vinníkom (čo im nikto nemôže mať za zlé) v dôsledku čoho im je zároveň znemožnené uniesť dôkazné bremeno. Charakter rodinného vzťahu nemohli bez vlastnej viny preukázať bezprostredne v konaní pred súdom. Napriek tomu, že napokon boli prítomní na pojednávaní dňa 30.6.2021 navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností súd prvej inštancie nevykonával. Nesúhlasia s právnym názorom okresného súdu o neopodstatnenosti relutárnej satisfakcie s poukazom na ostatné formy zadosťučinenia uvedené v § 13 Občianskeho zákonníka predstavujúce podľa názoru súdu relatívne účinnú sankciu, sanáciu nemajetkovej ujmy. Navyše, okresný súd súdnu prax ako „živé právo“ aplikoval na prejednaný prípad spôsobom nezohľadňujúcim podstatné okolnosti jednotlivých prezentovaných prípadov. Hoc uvádza v závere odôvodnenia (bod 28, str. 12) množstvo prípadov, kedy boli priznané rôzne sumy náhrady nemajetkovej ujmy, avšak absentuje v odôvodnení rozhodnutia prečo v tejto posudzovanej veci nebola priznaná žiadna náhrada - tak z uvedeného dôvodu zaťažil súd rozhodnutie aj inou vadou, majúcou vplyv na rozhodnutie vo veci.

10. Odvolatelia namietajú, že pri konštatovanej spoluvine zosnulej súd vychádzal zo skutočnosti, že nebola pripútaná a dobrovoľne nasadla do vozidla vedeného osobou pod vplyvom alkoholu, nevyjadril ale ani len pomer spoluviny zosnulej, akým spôsobom sa pri rozhodovaní prejavil, z uvedeného dôvodu hodnotia za nepreskúmateľný záver súdu o spoluvine. Pre úplnosť dodávajú, že žalovaný v prípade odškodnenia iného z účastníkov z tej istej dopravnej nehody krátil náhradu škody na zdraví pomerom spoluviny 50: 50 v dôsledku rovnakých skutkových okolností ako v prejednávannej veci (dobrovoľná jazda s osobou pod vplyvom alkoholu a nevyužitie bezpečnostného pásu).

11. Zosnulá napriek vekovému rozdielu medzi ňou a žalobcami (čo rozoberá v rozhodnutí aj okresný súd) udržiavala s nimi častý a pravidelný kontakt, čo vypovedá o jej záujme o starých rodičov napriek vekovému rozdielu. Kvalita vzťahu sa ale zistí až počas dokazovania, preto nie je účelné (a aj predčasné) a priori odlišovať nároky jednotlivých žalobcov čo do výšky už v žalobe. Vôbec nesúhlasia s úvahou súdu o ich finančnej motivácii na základe toho, že rodičia a súrodenci zosnulej podali žalobu v konaní, v uvedenej úvahe súdu absentuje súvislosť medzi existenciou paralelného konania s inými subjektmi a ich motiváciou ako žalobcov v prejednávannej veci. Podmieňovať preukazovanie intenzity ujmy záujmom o trestné konanie znamená vytvoriť zásadnú prekážku pre každého pozostalého, ktorý sa vyporiadava so stratou blízkeho inak ako sledovaním procesu s osobou, ktorá stratu zapríčinila. Sú

im/žalobcom stanovil povinnosť vystaviť sa sekundárnej viktimizácii zaujímaním sa o konanie, ktoré im stratu len pripomína. Napokon všetci zúčastnení (okrem žalovaného) sa stotožnili s neadekvátnosťou ospravedlnenia ako morálneho zadosťučinenia. V rovnakom duchu sa vyjadril na pojednávaní dňa 2.6.2021 i sám vinník nehody, U. W.. Vychádzajúc z uvedeného dostatočnosť ospravedlnenia sa vo vykonanom dokazovaní nemá oporu. Navyše, v dôsledku uvádzaných čiastkových pochybení okresný súd opomenul niektoré pre rozhodnutie významné skutočnosti - bývanie zosnulej v blízkosti žalobcov 1 a 2, udržiavanie pravidelných kontaktov so žalobcami a vyvodzoval závery bez opory vo vykonanom dokazovaní (domnienky o finančnej motivácii). Okresný súd podľa odvolateľov dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a zaťažil konanie vadami, ktoré majú vplyv na rozhodnutie vo veci.

12. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhuje potvrdenie rozsudku vecne správne a spravodlivé, vydané na základe riadne zisteného skutkového stavu a rešpektujúce inštitút náhrady nemajetkovej ujmy. Nesúhlasí s odvolacou argumentáciou žalobcov v súvislosti s neúčastou žalobcu 1 a žalobcu 2 na pojednávaní, títo si museli byť vedomí aký nárok si uplatňujú aj uzročením museli byť s tým, aké skutočnosti majú preukázať a v prípade konania sa môžu stretnúť s vodičom, absolvovať výsluch a konfrontáciu s ním. Neúčasť žalobcov na pojednávaní len z vlastnej vôle (nechť stretnúť vodiča) nemôže byť dôvodom na odročenie pojednávania, sami žalobcovia diskvalifikovali možnosť opätovného ospravedlnenia sa alebo satisfakcie prejednaním veci.

13. Obsah žaloby bola veľmi stručná a neobsahovala základné predpoklady priznania náhrady nemajetkovej ujmy. Argumentácie žalobcov o dôvode ich neúčasti na pojednávaní pôsobia absurdne a najmä zmätočne, kedy bezprostrednosť chcú aplikovať len vtedy, kedy im vyhovuje. Inými slovami žalobca 1 a žalobca 2 neuviedli skutočnosti v žalobe a nezúčastnili sa pojednávania. Žalovaný dodáva, že rozpačito vníma aj účasť žalobcu 1) a žalovaného 2) keď na vyhlásení rozsudku chceli vypovedať, najmä za situácie, kedy bolo pojednávanie odročené na tento termín za účelom vyhlásenia rozsudku. Vyvstáva otázka, či vtedy už opätovná viktimizácia až takou prekážkou účasti nebola. Výsledok konania je dôsledkom aj samotného postupu žalobcov, ktorý svoj nárok nezdôvodnili v podanej žalobe, nezúčastnili sa konania a nedokázali preukázať v konaní ani potrebu priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

14. Posudzovanie výšky nemajetkovej ujmy sa zakladá na voľnej úvahe súdu a nie na svojvôli súdu. Zásadné kritériá prijaté súdnou praxou a rozhodujúce pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy boli konajúcim súdom správne vo veci aplikované. Tieto kritériá na strane žalobcov (tých do ktorých práv sa zasiahlo) sú najmä: intenzita vzťahu žalobcu so zomretým, vek zomrelého a pozostalých, morálne zadosťučinenie. Na strane vodiča je potrebné zohľadniť najmä : postoj vodiča, ľútosť, náhradu škody, ospravedlnenie, dopad udalosti do sféry pôvodcu, majetkové pomery vodiča a nie poisťovateľa či prevádzkovateľa vozidla, pretože len on zasiahol do ich práv a len on je nositeľom povinnosti, kedy v prípade jej priznania tú uhradí poisťovateľ ako škodu na účely zákona o PZP. V otázke spoluzavinenia alebo nej žalovaný argumentuje totožne ako okresný súd, poznamenáva ďalej, že i v prípade pripustenia spoluviny na 50% treba zohľadniť, že sa uplatňuje nemajetková ujma, kde zvyšných 50 % možno vyhodnotiť tak, že postačuje morálne zadosťučinenie, navyše osobám, s ktorými nebohá nebola v tak intenzívnom kontakte. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch je potrebné sa zamerať aj na samotný dopad škodovej udalosti do psychickej sféry na strane pôvodcu zásahu, jeho postoj k samotnej dopravnej nehode, úmysel, trestný postih, snahu o nápravu, oľutovanie, ospravedlnenie sa, majetkové pomery, - a nie pomery žalovaného. V tomto duchu sa nesie stabilná judikatúra. Všetky uvádzané okolnosti okresný súd správne vyhodnotil a jeho rozsudok spĺňa požiadavky spravodlivého usporiadania vzťahov. Zo znenia ust. § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že finančná náhrada je až posledná forma náhrady, ktorú predchádza morálne zadosťučinenie - ospravedlnenie sa pôvodcu zásahu a pod. Postup okresného súdu hodnotí žalovaný ako súladný aj so závermi Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 289/2017 z 21. novembra 2017 a voľná úvaha súdu o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy musí okrem konkrétnych okolností prípadu zohľadňovať aj rozhodovaciu prax súdov čo konštatoval Ústavný súd Slovenskej republiky aj v Náleze sp. zn. III. ÚS 288/2017 z 5.12.2017.

15. V následnej písomnej reakcii žalobcovia iba stručne uviedli, že zotrávajú na svojich odvolacích argumentáciách, na vymedzenom znení odvolacieho návrhu a na svojich vyjadreniach ktoré uviedli v prvoinštančnom konaní. .

16. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“) po zistení, že odvolanie podali v zákonnej lehote na to oprávnení účastníci, proti rozsudku ktorému je odvolanie prípustné, odvolací súd viazaný v sporovej veci rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania, postupujúc procesne v zmysle § 378 ods. 1 CSP v aplikácii s ust. § 219 ods. 3 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1,2 CSP pre vecnú správnosť a stotožnil sa v celom rozsahu aj s jeho odôvodnením. V záujme zdôraznenia vecnej správnosti rozhodovania okresného súdu ale aj vo vzťahu k odvolacím argumentáciám žalobcov považuje za svoju povinnosť vyjadriť sa k zásadným otázkam skutkového a právneho významu v spore.

17. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, odvolania žalobcov, následných podaní produkovaných stranami konania v odvolacom konaní a obsahu spisu, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie, z vykonaného dokazovania správne zistil skutkový stav veci, ktorý následne i správne právne posúdil. Odvolací súd nezistil ani v procesnom postupe okresného súdu, ktoré predchádzalo vydaniu rozsudku žiadne pochybenia ktoré by ovplyvnili prijatý meritórny záver. Okresný súd v dôvodoch rozhodnutia rozsiahlo a podrobne vyargumentoval z ktorých nesporných skutočností vychádzal, ktoré konkrétne sporné otázky ako v rovine právnej posudzoval, pri právnom posúdení žalobou uplatneného nároku v celom rozsahu zohľadnil individualitu (individuálne okolnosti) súdeného prípadu. Označil aj konkrétne hmotno-právne ustanovenia v zmysle ktorých sa riadil, navyše do rozhodovania pretavil správne už aj ustálenú a dá sa zároveň povedať, že aj bohatú judikatúru a súdnu prax vyšších súdnych autorít v obdobných sporoch. Žalobcovia neuviedli v odvolaní žiadne skutočnosti ktoré by boli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

18. Ako nedôvodné odvolací súd vyhodnotil odvolaciu námietku žalobcov o nevykonaní dokazovania výsluchom žalobcov v rade 1. 2.). Z obsahu spisu vyplýva, že aj títo účastníci boli súdom na pojednávanie riadne predvolaní, súd im umožnil priamo na pojednávaní v rámci svojho výsluchu konkrétne argumentovať, tento procesný priestor ale sami žalobcovia nevyužili, čo nemôžu vytýkať súdu ako nesprávny postup ktorým by malo dôjsť k odňatiu im možnosti konať pred súdom. Možno súhlasíť so žalovaným, že žalobcovia podaním takejto žaloby museli predpokladať, že aký charakter sporu založili ako aj s tým, že budú v priebehu sporu konfrontovaní s citovým prežívaním tragickej udalosti, aj okolnosťami, ktoré im príjemné nebudú a im budú musieť aj čeliť. Hoc uviedli v odvolaní, že v rámci svojho výsluchu by sa boli vyjadrili ku kvalite a intenzite ich vzájomného vzťahu s vnučkou, opakovane ako v žalobe aj v odvolaní dôvodili iba všeobecne či už do charakteristiky intenzity vzťahov ako aj v charakteristike následkov ktoré boli vyvolané v dôsledku zásahu do ich osobnostnej sféry.

19. Žalobcovia podanou žalobou uplatnili občiansko-právny nárok spadajúci pod režim ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka. Ide o hmotnoprávne inštitúty v zmysle ktorých ak došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv, má fyzická osoba dotknutá zásahom právo domáhať sa na súde, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, aby sa odstránili následky neoprávnených zásahov a poskytlo primerané zadosťučinenie. Podaním návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sleduje fyzická osoba priznanie materiálnej satisfakcie, takúto náhradu súd podľa § 13 ods. 2 OZ môže priznať vtedy, ak by morálna satisfakcia / teda inštitút nemateriálneho zadosťučinenia sa nezdá byť postačujúce. Ako to už konštatoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí 4 Cdo 81/2011 (vid' aj R 13/2013) „ podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je vždy, v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu, existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, považuje za ujmu značnú, pritom nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii a pod. vnímala aj každá iná fyzická osoba „. Odvolací súd nespochybňuje, že náhlu/ nečakanú stratu vnučky v dôsledku nešťastnej udalosti (vrátane okolností ktoré tejto udalosti predchádzali) žalobcovia žiaľom prežívali a na svoju vnučku budú spomínať celý život. Nemožno ale opomenúť, že uplatnený nárok sa rieši v sporovom konaní, v ktorom nebolo postačujúce tvrdiť a preukázať, že neoprávnený zásah nastal. Povinnosťou žalobcov bolo aj opísať a preukázať, že intenzita ich vzájomných vzťahov a väzieb s vnučkou svojou výnimočnosťou presiahla rámec bežného štandardu vzťahu starý rodič/vnúča, tvrdiť a preukázať aké konkrétne závažné dopady nastali v ich osobnostnej sfére,- čo v súdenom prípade žalobcovia nespĺnili. Podľa názoru odvolacieho

súdu žalobcami produkované tvrdenia všeobecnej povahy, či už do charakteristiky intenzity vzájomných vzťahov, do tvrdenej následnej ujmy, navyše dôkazmi nepodloženej - neboli spôsobilé založiť podmienku priznania im nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

20. V súhrne konštatovaných súvislostí odvolací súd odvolaniu žalobcov nemohol vyhovieť.

21. Rozhodovanie o náhrade trov prvoinštančného konania v medziach ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP okresný súd z pohľadu všetkých zúčastnených relevantne zodpovedal.

22. Odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, riadil sa zásadou úspechu / neúspechu strán v uvádzanom štádiu konania a žalovanému/ v odvolacom konaní neúspešnému priznal nárok na ich náhradu v celom rozsahu voči žalobcom v odvolacom konaní neúspešným. Dodáva, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne okresný súd postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

23. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.